Perspectiefnota

2022

gemeente Noordwijk

Inhoudsopgave

1. Inleiding 1
2. Financiële stand van zaken 2
3. Focusagenda (concepttekst) 5
4. Coronacrisis 6
5. Uitgangspunten voor de begroting 2022-2025 7
6. Kaders voor gezond financieel beleid 7
7. Financieel 9
7.1 Autonome toename 9
7.2 Investeringen 14
7.3 Investeringsambities 14
7.4 Nieuw beleid en overige mutaties 18
7.5 Meicirculaire gemeentefonds 20
8. Toekomstige ontwikkelingen die nog niet financieel zijn vertaald 21

1. Inleiding

Het is 2021 en we zitten in het laatste jaar van de huidige raadsperiode. We leven al meer dan een jaar in een wereld die beheerst wordt door de effecten van de coronacrisis en dit heeft een grote impact gehad op de samenleving. De landelijke overheid, maar ook de gemeente Noordwijk heeft daar waar mogelijk hulp geboden. Gelukkig worden de beperkende maatregelen iets losgelaten waardoor we weer kunnen nadenken over het “normale leven”: weer met meerdere mensen bij elkaar op bezoek, weer een terrasje pakken en mogelijk van de zomer weer vakantie vieren in het buitenland.

Daar waar de gemeente Noordwijk er in 2021 nog meerjarig over voldoende middelen beschikte om de gestelde doelen te bereiken, is het vooruitzicht voor de gemeente Noordwijk somberder. De herverdeling van het gemeentefonds zorgt ervoor dat het meerjarenperspectief mogelijk fors naar beneden moet worden bijgesteld. In hoofdstuk 2 wordt hier uitgebreider bij stilgestaan.

De verkiezingen zijn op 16 maart 2022 en we zijn goed op weg om het voorgenomen beleid te realiseren. In deze perspectiefnota wordt aandacht besteed aan in hoeverre de 11 speerpunten van ons beleid zijn gerealiseerd en waar nog de focus op gelegd wordt.

Tevens wordt aandacht besteed aan De Schelft. In deze nota wordt aangegeven wat de maximale bestedingsruimte is, zonder aanvullende maatregelen te hoeven nemen.

In deze perspectiefnota wordt vervolgens vooruitgekeken naar 2022. Op basis van de nu bekende feiten en ontwikkelingen wordt een voorlopige stand van de Meerjarenbegroting 2022 – 2025 weergegeven. Hierin is de meicirculaire van het gemeentefonds verwerkt, om een zo actueel mogelijke stand van zaken weer te geven.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Noordwijk,

Mw. W.J.A. Verkleij, burgemeester

F. Mencke, secretaris

2. Financiële stand van zaken

De lopende begroting 2021 – 2024, vastgesteld in november 2020 is structureel sluitend. Daarmee is het een goede basis voor de komende begroting 2022 - 2025.
Door verschillende oorzaken wordt dit positieve beeld verstoord. Onder meer door autonome ontwikkelingen, zoals toegelicht in hoofdstuk 7.1, en een tegenvallende ontwikkeling van het gemeentefonds, toegelicht in hoofdstuk 7.5.
Over de stijgende kosten voor Jeugdzorg is de VNG al jaren in gesprek met het rijk.. Inmiddels is er met betrekking tot de kosten van Jeugdzorg een uitspraak van de ingestelde arbitragecommissie die stelt dat de gemeenten inderdaad een aanzienlijk hoger budget van het rijk zou moeten ontvangen voor de uitvoering van deze taak. Voor 2022 heeft het rijk inmiddels € 1,314 miljard hiervoor toegezegd. Het Rijk geeft hierover op korte termijn helderheid aan gemeenten zodat het mee kan lopen in hun begrotingscyclus en inkoop 2022. Meer concreet:

- Als het besluit officieel genomen is in het bestuurlijke overleg, wordt middels een brief aan de Kamer aangekondigd dat de budgettaire verwerking geschiedt bij Miljoenennota.
- Komende weken vindt tussen Rijk en gemeenten besluitvorming plaats over de wijze van uitkeren en verdeling van € 1.314 mln. Vervolgens zullen de fondsbeheerder of de staatssecretaris van VWS vooruitlopend op de Miljoenennota 2022 de Tweede Kamer en de gemeenten informeren over de wijze van uitkeren en verdeling (een indicatie).

De verwerking zorgt er voor dat de jaarschijf 2022 sluitend gemaakt kan worden. Over de structurele extra middelen zal een nieuw kabinet een beslissing moeten nemen.

Maar ook op andere terreinen is er sprake van meer dan gemiddelde kostenstijging. De kosten van de inzameling en verwerking van afvalstoffen zullen de komende jaren fors toenemen. Uitgangspunt is dat deze kosten gedekt worden door verhoging van de afvalstoffenheffing. De stijging kan dan de komende jaren aanzienlijk boven het inflatiepercentage uitkomen. Dit geldt in mindere mate ook voor de kosten van de riolering.

Op een aantal terreinen is nog sprake van een inhaalslag na de fusie. Dit geldt onder meer voor het onderhoud van groen.

Op basis van de nu beschikbare gegevens is de begroting 2022 – 2025 opgesteld. Hierin zijn de effecten van de meicirculaire van het gemeentefonds en de actuele begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen verwerkt. De extra middelen voor Jeugdhulp zoals die in de bijlage van de uitspraak van de arbitragecommissie Jeugdhulp zijn genoemd berekend voor de gemeente Noordijk aan de hand van eerder verstrekte incidentele middelen. Vervolgens zijn deze veiligheidshalve voor 50% meegenomen. Verwacht mag worden dat ook een nieuw kabinet zich committeert aan de uitspraak van de arbitragecomissie.

Om een volledig beeld te kunnen schetsen is ook de prognose opgenomen voor de effecten van de herverdeling van het gemeentefonds per 1-1-2023. Ook hierover moet het volgende kabinet formeel nog een besluit nemen.

Hiermee ontstaat het volgende beeld:

Meerjarenperspectief perspectiefnota 2022-2025	2022	2023	2024	2025
Saldo meerjarenbegroting	**17.951**	**703.326**	**1.314.376**	***1.314.376***
Autonome ontwikkeling	**-1.638.273**	**-1.710.016**	**-1.635.627**	**-228.863**
-waarvan structureel	-823.273	-1.400.016	-1.444.535	-228.863
-waarvan incidenteel	-815.000	-310.000	-191.092	0
-dekking van incidentele uitgaven autonome ontwikkeling door reserves	815.000	310.000	191.092	0
Saldo inclusief autonoom en dekking incidenteel binnen reserves	**-805.322**	**-696.690**	**-130.159**	**1.085.513**
Nieuwe beleidsvoorstellen	**-1.309.637**	**-926.900**	**-420.500**	**-270.500**
-waarvan structureel	-270.500	-270.500	-270.500	-270.500
-waarvan incidenteel	-1.039.137	-656.400	-150.000	0
-dekking van incidentele uitgaven nieuw beleid door reserves	1.039.137	656.400	150.000	0
Saldo inclusief autonoom en nieuw beleid	**-1.075.822**	**-967.190**	**-400.659**	**815.013**
Extra middelen Jeugdhulp, 50% volgens tabel arbitragecommissie, verdeling conform incidentele middelen 2020-2022.	1.204.500	1.057.833	976.250	878.167
Saldo inclusief niet gelabeld deel jeugdhulp	**128.678**	**90.643**	**575.591**	**1.693.180**

Zowel in autonome incidentele uitgaven als de nieuwe incidentele uitgaven worden gedekt ten laste van reserves. Hieruit ontstaat voor de eerste drie jaren een negatief saldo. Tenslotte is 50% van de verwachte extra middelen voor jeugdhulp toegevoegd. Alhoewel nog niet bekend is hoe deze middelen precies verdeeld zullen worden, is er op basis van de eerder verstrekte incidentele middelen voor Jeugdhulp wel een berekening gemaakt. In het overzicht hierboven is 50% van de uitkomst van deze berekening meegenomen. Voor de andere 50% is daarmee ruimte voor aanvullende uitgaven ten behoeve van Jeugdhulp. Voor de jaren 2023 – 2025 zijn de extra middelen nog niet toegezegd, dat is overgelaten aan het volgende kabinet. In het overzicht is voor deze jaren ook 50% van de verwachte extra middelen verwerkt. De basis hiervoor is de uitspraak van de arbitragecommissie Jeugdhulp.

Onzekerheden

Gemeentefonds en de herverdeling

De herverdeling van het gemeentefonds is een onzekerheid. De voorlopige uitkomst zoals in dit overzicht weergegeven zal nog worden geactualiseerd op basis van nieuwe berekeningen met de cijfers van 2019. Het nieuwe kabinet moet hierover bovendien formeel beslissen. Formeel hoeft dit nog niet in de komende begroting te worden verwerkt, maar het ziet ernaar uit dat dit de financiën van de gemeente hard zal raken. Belangrijke oorzaak hierbij zijn de relatief hoge eigen inkomsten van de gemeente. Ook andere gemeenten (met name ook kustgemeenten worden hiermee geconfronteerd. Hier zal gezamenlijk actie tegen worden ondernomen.
Daarnaast is het nog erg onzeker wat de coronacrisis voor structurele gevolgen zal hebben op de structurele ontwikkeling van het gemeentefonds. Door het oplopen van de staatsschuld als gevolg van de coronacrisis is het niet ondenkbaar dat een nieuw kabinet bezuinigingen door zal voeren. Dir zal in de risicoparagraaf worden opgenomen.

Meerjarenperspectief perspectiefnota 2022-2025	2022	2023	2024	2025
Saldo Perspectiefnota	**128.678**	**90.643**	**575.591**	**1.693.180**
Herverdeling gemeentefonds op basis van stand 2017		-645.000	-1.290.000	-1.935.000
Saldo inclusief herverdeling gemeentefonds	**128.678**	**-554.357**	**-714.409**	**-241.820**

Autonome ontwikkelingen

Jeugdhulp
Grootste kostenpost bij de autonome ontwikkelingen betreft (met een verhoging van bijna € 5 ton) de Jeugdhulp. Hierbij dient de aantekening te worden gemaakt dat de onzekerheid hierbij groot is en dat er hard wordt gewerkt aan maatregelen om in het meerjarenperspectief de kosten omlaag te brengen. Voor 2022 heeft het rijk inmiddels € 1,314 miljard hiervoor toegezegd. Een prognose van de verdeling hiervan is in bovenstaand overzicht opgenomen. Over de structurele extra middelen zal een nieuw kabinet een beslissing moeten nemen. De extra middelen kunnen ook leiden tot extra uitgaven. Mede daarom is in het overzicht 50% van de verwachte inkomsten meegenomen.

Bouwleges
In de begroting wordt nog rekening gehouden met een opbrengst van de leges voor bouwvergunningen van € 2,7 miljoen. De begrote kosten die de ODWH in rekening brengt bedragen € 3,4 miljoen. In principe zouden de te ontvangen leges de kosten volledig moeten dekken. De verwachte opbrengst voor 2021 is echter ongeveer € 2 miljoen. Dit tekort van € 700.000,- is nog niet in bovenstaand schema verwerkt. Om de begrote opbrengst in 2022 te halen, lijkt bijstelling van de legestarieven onontkoombaar. De uitvoering van de bouwtaken zal tegen het licht worden gehouden ten aanzien van tariefstelling, werkprocessen, de klanttevredenheid volgens het gemeentelijke programma dienstverlening, impact van de Omgevingswet en legestarieven. Doel is verkleinen van het verschil tussen de uitgaves en inkomsten op de bouwtaken alsmede vergroten van de klanttevredenheid en aansluiting vinden bij de nieuwe Omgevingswet.

Afval en riolering
De kosten voor afvalinzameling en -verwerking evenals riolering zullen de komende jaren verder toenemen door onder meer maatregelen van afvalscheiding. Uitgangspunt is dat de tarieven voor riool- en afvalstoffenheffing kostendekkend zijn. Dit betekent dat wanneer de kosten stijgen, deze tarieven de komende jaren met een aanzienlijk hoger percentage dan het inflatiepercentage zullen worden verhoogd.

De toekomst van De Schelft
De afgelopen periode hebben we veel voorbereidende werkzaamheden verricht en onderzoek gedaan naar het wel of niet herbouwen van de Schelft. Dit heeft geleid tot een uitwerking in 5 varianten. Parallel aan de totstandkoming van deze perspectiefnota loopt het besluitvormingsproces om te komen tot een uiteindelijke keuze.
In deze Perspectiefnota wordt weergegeven wat de maximale budgettaire ruimte is voor de permanente oplossing voor De Schelft. Deze ruimte ziet er als volgt uit:

- Investeringsbudget van maximaal € 6.500.000,-
  (dekking kan gevonden worden in verschillende reserves)
- Exploitatielasten € 440.000,-
  (dekking kan gevonden worden in de bestaande budgetten)

In de investeringsruimte is nog geen rekening gehouden met een uitkering van de verzekering.
Indien wordt besloten voor een duurdere variant te kiezen zal er binnen de begroting moeten worden gezocht naar aanvullend budget door andere, wellicht minder wenselijke, maatregelen. Hierbij zou kunnen worden gedacht aan:

- Verhogen van de OZB woningen: 1% = 73.000,-;
- Bezuinigingen op uitgaven sport: budget Sportbeleid € 59.900,- of bezuinigingen op andere sportvoorzieningen;
- Bezuinigingen op uitgaven Groenonderhoud en speelplaatsen;

- Bezuinigen op eigen welzijnsbeleid, bijvoorbeeld subsidie aan Stichting Welzijn (€ 790.000,-);
- Uitbreiden betaald parkeren (1% is € 30.824,-) of verhogen van toeristenbelasting (1% is € 32.700,-).

Hondenbelasting
De hondenbelasting is een belasting waarvan de opbrengst vloeit naar de algemene middelen. De aanslagen hondenbelasting worden gelijktijdig opgelegd met de overige aanslagen gemeentelijke belastingen (OZB, afvalstoffen en rioolheffing). De inningskosten van het relatief aantal lage aanslagen hondenbelasting ten opzichte van de overige aanslagen gemeentelijke belastingen zijn daardoor te verwaarlozen. Voor het bijhouden van de administratie van de hondenbelasting (aanmelden en afmelden honden) is ongeveer 0,1 formatieplaats benodigd. De kosten hiervan bedragen ongeveer € 6000,--, De totale kosten, inclusief reiniging en hondenzakjes bedragen circa € 86.000,-. De begrote opbrengst in 2021 bedraagt € 325.188,- Gezien de huidige onzekere financiële situatie ziet het college geen ruimte om de hondenbelasting af te bouwen.

3. Focusagenda

In de perspectiefnota van vorig jaar is aangegeven hoe we staan met de uitvoering van de college agenda. Ook dit jaar hebben wij voor de perspectiefnota de balans op gemaakt hoe het staat met het realiseren van de doelen die we hadden gesteld aan het begin van deze collegeperiode. Wij hebben bezien waar wij dit laatste jaar voor de verkiezingen de focus op willen leggen zodat die doelen realiseerbaar worden. Dit betekent dat wij nog meer dan voorheen keuzes zullen blijven maken in de opgaves die voorliggen opdat het lopende, reguliere werk doorgang kan vinden.
Wij hebben als college een focusagenda opgesteld voor het komende jaar zodat helder is waar we voor staan. Wij hebben de onderwerpen voor het restant van de collegeperiode geïnventariseerd en geprioriteerd. Vanuit deze focusagenda zullen deze punten worden vertaald in concreet uitvoerbare resultaten op basis waarvan het programmeren, realiseren en evalueren zal plaatsvinden. Activiteiten en planningen zullen deze focusagenda blijven volgen en wij zullen actief sturen op deze focusagenda. Zoals we dat gewend zijn te doen zullen wij in de reguliere P&C-cyclus over de voortgang en de consequenties rapporteren.

Organisatie
De organisatie is nu ruim twee jaar in ontwikkeling. Het is een jonge organisatie waarvoor de organisatievisie leidend is. Het afgelopen half jaar zijn er stappen gezet in de doorontwikkeling van de organisatie en daar blijven wij aandacht op houden. Noordwijk in en na Corona is met het meer open gaan van de samenleving een belangrijk onderwerp, we willen bijdragen aan een zo spoedig mogelijk herstel van de veerkracht van de organisatie. Wij zetten in op het werven van de nieuwe gemeentesecretaris. Wij willen het komende jaar met extra aandacht werken aan het door ontwikkelen van de handhaving, openbare orde, veiligheid (en toezicht Drank- en horecawet). Hiertoe hebben wij reeds een onderzoek in gang gezet naar de mogelijkheden voor het uitvoeren van deze taken en welke consequenties dat organisatorisch heeft. Het vergroten van de weerbaarheid vraagt aandacht en wij willen fase 1 en 2 van de routekaart van het onderzoeksrapport van Necker en van Naem uitgevoerd hebben.

Beleid
Een aantal grote beleidsonderwerpen staan het komende jaar op onze focusagenda. We willen nog meer investeren in de beeldvorming Noordwijk, ook in regioverband. We willen een aantal concrete resultaten behalen: de retail- en horecavisie, de strandnota is vastgesteld en in uitvoering, het, grondstoffenplan is vastgesteld en in uitvoering, een

uitvoeringsprogramma duurzaamheid is vastgesteld en in uitvoering, de warmtevisie is opgesteld en de omgevingsvisie 1.0 is vastgesteld. Er is een visie en een uitvoeringsplan voor de Kuuroordstatus vastgesteld en enkele concrete punten daaruit zijn gerealiseerd, een voorstel voor OZB-verhoging ligt voor als compensatie voor het wegvallen van precario en een voorstel voor een nieuwe cultuurnota is voorgelegd aan uw raad. Het beleid ‘wonen waar gewoond moet worden’ is in uitvoering en we implementeren de Omgevingswet binnen de wettelijke termijnen. De maatschappelijke programma is vastgesteld en in uitvoering, de integrale toegang is in werking en de transformatie van de jeugdzorg is in uitvoering binnen het budget en er zijn beheersmaatregelen voor de risico’s genomen.

Projecten
Een aantal concrete projecten hebben prioriteit: besluitvorming heeft plaatsgevonden voor een tijdelijke oplossing voor de Schelft en een besluit is genomen voor een definitief plan. Het activeren van het middengebied van Space Campus, een voorstel voor het inrichten van het parkeren in de Schoolstraat ligt voor en besluitvorming heeft plaatsgevonden over de ontwikkelingen in Noordwijk aan Zee (Palaceplein). Projecten die woningbouw betreffen hebben de grootste prioriteit, sturing op onze eigen projecten en faciliterend voor private ontwikkelingen.

4. Coronacrisis

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft begin 2021 laten weten dat zij vormgeven aan een nieuw pakket coronasteunmaatregelen voor 2021. Hierin zijn afspraken gemaakt over onder ander de vergoeding van meerkosten 2021 Jeugdwet en WMO 2015, specifieke uitkering voor de exploitanten van zwembaden en ijsbanen, verlenging steun aan sportverenigingen (Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties (TVS) en Tegemoetkoming Amateursportorganisaties (TASO)), compensatie extra kosten Tweede Kamerverkiezingen, vergoeding extra kosten afvalinzameling en vergoeding extra toezicht en handhaving.

De gemeenteraad heeft in december 2020 een besluit genomen om bedragen voor 2020 en 2021 beschikbaar te stellen met als doel breed tegemoet te komen aan de vraag van Noordwijkse organisaties om steunmaatregelen teneinde het voortbestaan van de diensten van deze organisaties voor de Noordwijkse samenleving te kunnen behouden. Daarnaast heeft de raad in januari 2021 het in december 2020 vastgestelde bedrag van € 250.000,- naar € 1.000.000,- opgehoogd als ondersteuning van ondernemers in de vorm van een lening.

De extra gelden zijn in 2021 hard nodig gebleken om de economie draaiende te houden maar ook om de dienstverlening aan inwoners en ondernemers op peil te houden.

In de impactanalyse die periodiek aan de raad is verstrekt is inzicht gegeven in de effecten van de coronacrisis op de Noordwijkse samenleving, de effecten op de (non) profit organisaties in Noordwijk en de effecten op de gemeentelijke organisatie zelf. Hierin is ook inzicht gegeven in het gebruik van de door de gemeente beschikbaar gestelde gelden.

Doordat het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames de afgelopen periode terugloopt door onder andere het vaccinatiebeleid heeft het kabinet aangegeven de corona beperkende maatregelen verder te willen versoepelen. Hierdoor zal het normale leven wat meer vorm kunnen krijgen. De verwachting is dat de coronasteunmaatregelen vanuit het Rijk hierdoor ook verminderd worden.

Vooralsnog gaan we ervan uit dat er in 2022 geen compensatie vanuit de gemeente nodig is. In het geval dat de corona beperkende maatregelen weer aangescherpt worden en deze effect hebben op de maatschappij, zal het college de mogelijkheden van steun onderzoeken en de raad hierover laten beslissen.

5. Uitgangspunten voor de begroting 2022-2025

In het volgende overzicht staan de belangrijkste uitgangspunten voor de begroting 2022-2025 weergegeven.

Uitgangspunten Begroting 2022-2025 (op basis van meicirculaire 2021)				
Omschrijving	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Algemene uitkering	Meicirculaire 2021	Meicirculaire 2021	Meicirculaire 2021	Meicirculaire 2021
Lonen/premies	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%
Prijzen (algemeen)	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%
Subsidies	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%
OZB opbrengsten	34,7%	1,7%	1,7%	1,7%
Leges en rechten	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%
Afvalstoffenheffing	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend
Rioolheffing	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend
Rente reserves	Op basis van de BBV regels wordt geen rente meer toegerekend aan de reserves.			
Kapitaallasten (omslagpercentage)	circa 0,5%	circa 0,5%	circa 0,5%	circa 0,5%
Aantal inwoners	43.692	43.955	44.228	44.493

De gehanteerde percentages sluiten aan bij de in de meicirculaire genoemde indexencijfers, behalve waar bij de begroting 2020 – 2023 al gekozen is voor andere stijgingspercentages. Dit is het geval bij de OZB voor 2022 en voor de opbrengst van de toeristenbelasting

Verschuiving van dekking afschaffen Precario op kabels en leidingen van algemene uitkering gemeentefonds naar de belastingsfeer.
In 2022 wordt de precario op kabels en leidingen afgeschaft. Dit betekent een verlies aan inkomsten van € 4,5 miljoen. In de begroting 2019 is dit deels gedekt (€ 2,3 miljoen) door de stijging van de algemene uitkering van het gemeentefonds. Voor het andere deel (€ 2,2 miljoen) is opgenomen dat dit kan worden gedekt door verhoging van de OZB. Omdat de afschaffing van de precario ook tot gevolg heeft dat de tarieven van Dunea en Alliander dalen (met respectievelijk € 52,- en € 55,-) wordt de hogere belasting gecompenseerd zodat de gemiddelde woonlasten per huishouden niet stijgen.

Bij het opstellen van de begroting 2022 zal nadrukkelijk gekeken worden of er alternatieven mogelijk zijn voor de extra verhoging van de OZB met 34% bovenop de correctie voor inflatie.

6. Kaders voor gezond financieel beleid

De onderstaande kaders kunnen worden gehanteerd bij het maken van nieuwe afwegingen. Die kaders zijn niet uitputtend maar fungeren als meetlat waarlangs nieuwe ruimtevragers worden afgewogen. In de uitvoeringspraktijk geldt daarbij het "pas toe of leg

uit-principe": de toepassing ervan kan per onderwerp verschillen en in bijzondere omstandigheden kunnen er redenen zijn om van af te wijken.

- Eerst de opgave, dan het plan, dan het geld

Nu beginnen we vaak eerst met de financiële claim, daarna met de visie, het plan en de uitwerking. Dat betekent dat middelen lang onbenut blijven (onderuitputting). Maar belangrijker: het doet geen recht aan de afweging door de raad. Opener beleidsdiscussies met de raad in een eerder stadium betekent ook een opener begrotingsproces. Concreet betekent dit dat er meer p.m. posten als ruimtevrager in de begroting staan, met ruimte voor latere invulling. Niet alles kan en moet immers tegelijk. Dit kan echter ook leiden tot besluiten zonder financiële dekking waarmee financiële risico's ontstaan.

- Nieuw voor oud

Met het richtsnoer 'nieuw voor oud' wordt bedoeld dat een lopend project of bestaande activiteiten worden beëindigd, als er financiële dekking moet worden gevonden voor een nieuw initiatief. Vanuit de raad is het idee geopperd om een zero-based begroting te maken. Dit is een methode om de begroting door te lichten op: wat is wettelijk verplicht, wat is de vrije afwegingsruimte etc. Dat kan helpen om de juiste keuzes te maken.
In essentie gaat het om de vraag in welke mate bestaand beleid bijdraagt aan de bestuurlijke doelen? Waar dat niet zo is, ontstaat er ruimte voor heroverweging binnen de totale begroting.

- We doen het voor het geld dat we ervoor krijgen

Medebewindstaken doen we in principe voor (maximaal) het geld dat we ervoor krijgen. Waar de kosten de beschikbare middelen overschrijden moet worden gezocht naar mogelijkheden om de kosten te beheersen of de inkomsten te vergroten. Dit kan ook in collectief verband, zoals bij de recente arbitrage Jeugdhulp.

- Samen in partnerschap

Netwerk-besturen betekent ook netwerk-financieren. Wanneer een maatschappelijke opgave samen met andere partners wordt opgepakt, komt de rekening niet alleen bij de gemeente terecht.

- Ontschotten van budgetten

Budgetten worden zoveel mogelijk ontschot, om een integrale afweging en het schuiven met budgetten mogelijk te maken, zowel in het sociale als in het fysieke domein. Tegenvallers worden zoveel mogelijk binnen het domein, het programma of een beleidsveld opgevangen.

- Kostendekkendheid

Belastingheffingen, leges en tarieven zijn kostendekkend.

- Zuiver resultaat bestemmen

Budget dat aan het einde van het jaar overblijft gaat naar de algemene reserve.

- Profijtbeginsel

Kosten van publieke voorzieningen worden zoveel mogelijk in rekening gebracht van degenen die daarvan profiteren.

- Proactief gebruik maken van subsidies

Bij grote stedelijke projecten worden doelgerichte acties en lobby ingezet voor succesvolle subsidieverwerving.
Bij het verstrekken van subsidies telt niet de inspanning maar het resultaat. Bij elk van de gemeentelijke doelen wordt bepaald of en zo ja hoe gesubsidieerde activiteiten een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren ervan.

- Integraliteit

Opbrengsten en kosten worden zoveel mogelijk in samenhang gepresenteerd. Bij investeringen worden capaciteit, duurzaamheid en ICT-aspecten ook meegenomen.

- Zo min mogelijke reserves

Algemeen uitgangspunt is om zo min mogelijk reserves te hebben. Bij het instellen van een reserve is het belangrijk om een concreet doel vast te stellen waarvoor de reserve wordt ingesteld, inclusief de geplande looptijd.

- Gezond weerstandsvermogen

Het benodigd weerstandsvermogen in relatie tot de risico's blijft in gezonde verhouding en ligt tussen de 1,4 en 2,0.

- 'Herstelbetalingen uit Den Haag' komen in plaats van eigen middelen en niet er bovenop

Als er geld komt uit de Den Haag voor een ambitie die al in de begroting is verwerkt en er is niet afgesproken 'dat we het doen voor het geld dat we ervoor krijgen', dan komt dit geld ten gunste van het begrotingsresultaat. En kan dus worden ingezet voor andere zaken.

7. Financieel

Meerjarenperspectief perspectiefnota 2022-2025	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo Programmabegroting 2021	17.951	703.326	1.314.376	1.314.376
Totaal autonoom beleid	-823.273	-1.400.016	-1.444.535	-228.863
Totaal nieuw beleid	-270.500	-270.500	-270.500	-270.500
Beschikbare ruimte na ontwikkelingen	-1.075.822	-967.190	-400.659	815.013
Extra middelen Jeugdhulp, 50% volgens tabel CvW, verdeling conform incidentele middelen 2020-2022.	1.204.500	1.057.833	976.250	878.167
Saldo Perspectiefnota 2022	128.678	90.643	575.591	1.693.180

7.1 Autonome toename

Hieronder worden de autonome ontwikkelingen 2022-2025 uiteengezet. De autonome ontwikkelingen worden verdeeld in enerzijds algemene autonome ontwikkelingen, zoals inkomsten uit belastingen en loon- en prijsstijgingen en anderzijds autonome ontwikkelingen die vanuit de diverse teams binnen de gemeente Noordwijk zijn aangedragen. Daarnaast spelen de kostenontwikkelingen bij gemeenschappelijke regelingen een belangrijke rol.

Autonoom beleid				
Programma's				
1. Bestuur en Dienstverlening	112.934	420.238	406.464	715.050
2. Veiligheid	-491	-422	-964	-964
3. Verkeer en Vervoer	104.758	104.758	104.758	104.758
4. Economie	0	0	36.092	0
5. Onderwijs	150.000	150.000	150.000	150.000
6. Sport en Cultuur	249.200	249.200	249.200	249.200
7. Sociaal Domein en Volksgezondheid	676.975	627.450	423.481	249.905
8. Duurzaamheid en Leefomgeving	407.747	52.075	119.300	213.957
9. Wonen en Ruimte	0	0	0	0
Resultaat bepalen en bestemmen (P301)	-815.000	-310.000	-191.092	0
Algemene dekkingsmiddelen (P300)	-62.850	106.717	147.296	-1.453.043
Totaal autonoom beleid	**823.273**	**1.400.016**	**1.444.535**	**228.863**

Toelichting op de verschillen in de programma's

Autonoom beleid	2022	2023	2024	2025
1. Bestuur en Dienstverlening	112.934	420.238	406.464	715.050

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- De prijsinflatie van 1,7% is op basis van de Meicirculaire 2021 in het meerjarenbeeld verwerkt. Dit is overeenkomstig met de eis van de Provincie Zuid-Holland.
- De taakmutaties vanuit de Meicirculaire 2021 zijn in het meerjarenbeeld verwerkt. Dit betreft ambulantisering GGZ, prenataal huisbezoek, Wet open overheid en inburgering.
- Structurele formatie-uitbreiding voor team Griffie.
- Na de fusie zijn de begrotingen van gemeente Noordwijk en Noordwijkerhout samengevoegd. Er wordt geconstateerd dat er ruimte bestaat om huidige budgetten structureel af ramen (Communicatie -/- € 10.000,-, Facilitair Management -/- € 25.000 en Personeel en Organisatie -/- € 25.000,-).

Autonoom beleid	2022	2023	2024	2025
2. Veiligheid	-491	-422	-964	-964

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- Voor het in behandeling nemen van diverse vergunningaanvragen worden leges geheven. Dit is voor o.a. evenementen, objecten op of aan de weg, ontheffingen wegenverkeerswet, lig- en standplaatsen, vuurwerk, straatartiesten, vent, etc. Bij de voormalige gemeente Noordwijk en Noordwijkerhout was hiervoor een jaarlijkse opbrengst geraamd van gezamenlijk € 60.000,-. Na inventarisatie hiervan blijkt dat er jaarlijks een lagere opbrengst, te weten ongeveer een bedrag van € 26.500,- kan worden behaald. Derhalve wordt voorgesteld om € 33.500,- structureel af te ramen.
- Kansspelen worden gereguleerd door de Wet op de kansspelen (Wok). Hierin is onder meer bepaald dat niet iedereen kansspelen mag organiseren. Binnen onze gemeente wordt er in een paar gevallen hiervoor een vergunning verleend. Dit gebeurt elke 15 jaar. Het afgelopen jaar zijn voor die periode weer de vergunningen aangevraagd en de betreffende leges geheven. Derhalve dient de geraamde

opbrengst vanaf 2021 weer voor de komende 15 jaar voor een nihil bedrag in de begroting te worden opgenomen (dus te worden afgeraamd).
- De politiepost op het strand is vervallen waardoor er structureel een bedrag afgeraamd kan worden. In 2022 en 2023 wordt er € 38.300,- afgeraamd en vanaf 2024 € 38.912,-.

Autonoom beleid	2022	2023	2024	2025
3. Verkeer en Vervoer	104.758	104.758	104.758	104.758

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- Volgens afspraken moet de gemeente Noordwijk jaarlijks € 13.658,- overmaken aan de gemeente Leiden voor het beheer en onderhoud van het verkeersmodel (RVMK), hetgeen niet past binnen het huidige budget voor verkeer en vervoer.
- De jaarlijkse standaard onderhoudskosten voor verkeersregelinstallaties en inzinkbare palen zijn in de loop van de jaren met €12.600,- duurder geworden.
- Vanwege ondersteuning voor infrastructurele projecten zoals de Parallel Boulevard en de renovatie van de wijk Zeeburg is een uitbreiding van de formatie nodig ten bedrage van € 78.500,-.

Autonoom beleid	2022	2023	2024	2025
4. Economie	0	0	36.092	0

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- In de Perspectiefnota 2021 is er € 36.092,- jaarlijks beschikbaar gesteld tot en met 2023 voor stichting Bloemencorso Bollenstreek. In 2021 heeft de stichting Bloemencorso Bollenstreek de bijdrage niet gebruikt, waardoor de bijdragen een jaar doorschuiven. Hierdoor is het bedrag ad. € 36.092,- in 2024 beschikbaar gesteld voor de stichting Bloemencorso Bollenstreek.

Autonoom beleid	2022	2023	2024	2025
5. Onderwijs	150.000	150.000	150.000	150.000

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- De kosten voor leerlingenvervoer nemen toe. Voor € 50.000,- wordt dit veroorzaakt door de toevoeging van jeugdhulpvervoer aan dit budget. Omdat de kosten voor Jeugdhulp ook toenemen betreft dit geen verschuiving maar een verhoging van d kosten. Daarnaast wordt het budget aangepast aan de prijsindexering conform NEA (taxibranche).

Autonoom beleid	2022	2023	2024	2025
6. Sport en Cultuur	249.200	249.200	249.200	249.200

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- Bij de overgang naar het Sportbedrijf zijn de salarislasten van het overgaande personeel geschrapt. Echter is dit bedrag niet opgenomen in de begrote bijdrage naar het Sportbedrijf.
- Met de Voetbalvereniging Van Nispen zijn nieuwe afspraken gemaakt over het beheer van het sportpark Wassenaar. De gemeentelijke bijdrage in de kosten voor het beheer van het sportpark Wassenaar (De Zilk) zijn met € 15.000,- bijgesteld

Autonoom beleid	2022	2023	2024	2025
7. Sociaal Domein en Volksgezondheid	676.975	627.450	423.481	249.905

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- De bijdrage aan de Regionale Dienst Openbare Gezondheid (RDOG) stijgt met € 153.510,-. Dit is het gevolg van toename van prijsindexatie, het aantal jongeren en het aantal inwoners. Daarnaast loopt er bij de RDOG een uitgebreid verbeterprogramma (RDOG 2024) die de RDOG toekomstbestendig moet maken.
- De bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling Kust-, Duin en Bollenstreek (GR KDB) wordt aangepast. Naast indexering van de kosten wordt dit ook veroorzaakt door de door ons door te betalen rijksbijdrage voor Participatie (dit betreft de salariskosten voor de oude WSW-regeling). - € 13.200,-, + € 92.275,-, + € 43.306,-, + € 24.730,-.
- De kosten voor Jeugdhulp laten een flinke stijging zien. Door o.a. een nieuwe inkoopstrategie toe te passen wordt eraan gewerkt om deze stijging terug te dringen. Er worden incidentele aanvullende middelen in de begroting op genomen ten laste van de reserve Sociaal Domein. Voor 2022 is dit € € 465.000,-, aflopend naar € 0,- in 2025.
- Stichting Welzijn ontvangt een aanvullende bijdrage van € 12.600,- in verband met overgedragen taken en medewerkers die nu zijn gedetacheerd maar in 2022 in dienst komen bij Stichting Welzijn.
- De kosten WMO-maatwerkvoorzieningen worden ieder aangepast aan de begroting van de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD). De ramingen voor de verschillende voorzieningen worden hierbij aangepast aan de laatste inzichten. Voor 2022 wordt een daling verwacht van de kosten voor vervoer en voor rolstoelen, maar een toename voor de kosten van Hulp bij huishouden. Per saldo levert dit een stijging op van € 58.765,-.

Autonoom beleid	2022	2023	2024	2025
8. Duurzaamheid en Leefomgeving	407.747	52.075	119.300	213.957

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- Bij het samenvoegen van de begroting van de voormalige gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout zijn per abuis de kosten van het afvoeren van schouwvuil van € 44.270,-beschouwd als apparaatslasten (uitvoering door eigen personeel). Het werk is echter uitbesteed aan Meerlanden en maakt onderdeel uit van de Dienstverleningsovereenkomst met Meerlanden, waardoor deze externe kosten structureel alsnog zullen moeten worden bijgeraamd.
- Vanwege areaaluitbreiding en extra watergeven als gevolg van de stijging van de tempratuur door de jaren heen zal een bedrag van € 43.000,- moeten worden bijgeraamd.
- Vanwege achterstanden in het onderhoud van het groen in Noordwijkerhout is een inhaalslag noodzakelijk met name voor de inboet van bomen. Om te voldoen aan de

zorgplicht zijn de rooi- en snoeiwerkzaamheden in 2021 uitgevoerd. Het gemeentelijk beleid is 1 op 1 herplanting van bomen. Dit betekent dat bovenop de reguliere jaarlijkse uitval van bomen nog eens 500 bomen extra moeten worden geplant. Voor het vervangen van 500 bomen is een eenmalig budget nodig van circa €350.000, waarvoor geen beheerbudget beschikbaar is. Dit is voor de aanschaf van de boom en de inrichting van de groeiplaats. Vanwege de hoogte van dit bedrag is deze aanplant uitgesteld naar 2022 zodat het bedrag via de perspectiefnota kan worden aangevraagd.

- Aan gemeenten wordt zwerfafvalvergoeding beschikbaar gesteld voor extra zwerfafvalactiviteiten, wat de gemeente ondersteunt bij het streven naar een zwerfafvalvrije gemeente. Bij de voormalige gemeente Noordwijkerhout was hiervoor een bate van € 25.000,- geraamd binnen huishoudelijk afval. De kosten van zwerfafval mogen niet meegenomen worden voor huishoudelijk afval, maar per abuis werden wel alleen de baten van zwerfafval meegeraamd. Dit zal structureel moeten worden afgeraamd (minder baten).
- Om aansluiting te houden met de begroting 2022-2025 van de omgevingsdienst West- Holland (ODWH) en aanpassingen van de budgetten algemene kosten, legesinkomsten (door inwerking treden nieuwe APV) en welstand zijn de budgetten bijgesteld met als gevolg een aframing van € 54.523,- in 2022, € 60.195,- in 2023 en een bijraming in 2024 van € 7.030,- en € 101.687,- in 2025.

Autonoom beleid	2022	2023	2024	2025
Resultaat bepalen en bestemmen (P301)	-815.000	-310.000	-191.092	0

In product 301 Resultaat bepalen en bestemmen staan bijdragen ten laste van reserves. De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- Het bedrag ad. € 815.000,- in 2022 is voor achterstanden in het onderhoud van het groen en inhaalslag voor de inboet van bomen (€ 350.000,-, programma 8) en aansluiting bij de begroting TWO (€ 465.000,-, programma 7).
- Het bedrag ad. € 310.000,- in 2023 is voor de aansluiting bij de begroting TWO (€ 310.000,-, programma 7).
- Het bedrag ad. € 191.092,- in 2024 betreft aansluiting bij de begroting TWO (€ 155.000,-, programma 7) en de bijdrage aan stichting Bloemencorso Bollenstreek (€ 36.092,-, programma 4).

Autonoom beleid	2022	2023	2024	2025
Algemene dekkingsmiddelen (P300)	-62.850	106.717	147.296	-1.453.043

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- De wijzigingen van de algemene uitkering van het gemeentefonds ten opzichte van de primaire raming.

7.2 Investeringen

In onderstaand overzicht zijn de nieuwe investeringen vermeld, die door de organisatie zijn opgegeven.
De kapitaallasten hiervan passen binnen het huidige kapitaallastenniveau. Om deze reden zijn deze lasten dan ook al in de cijfers van deze perspectiefnota verwerkt.

	Investeringen			
Omschrijving	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Programma 3 Verkeer en parkeren				
Vervanging van oeverconstructies o.a. langs Leidsevaart	250.000		140.000	140.000
Parallel Boulevard (fase 4)			500.000	
Subtotaal	**250.000**	**0**	**640.000**	**140.000**
Programma 4 Economie				
Openbare toiletvoorziening Hoofdstraat 129	80.000			
Subtotaal	**80.000**	**0**	**0**	**0**
Programma 6 Sport en cultuur				
Motie uitbreiding speelplekken in 3 buurten	100.000			
Subtotaal	**100.000**	**0**	**0**	**0**
Programma 8 Duurzaamheid en leefomgeving				
Uitbreiding ondergrondse afvalcontainers Strand	13.300			
Parallel Boulevard (fase 4)			500.000	
Dekking uit voorziening riolering			*-500.000*	
Subtotaal	**13.300**	**0**	**500.000**	**0**
Waarvan gedekt door bijdrage uit kostendekkende heffing	**0**	**0**	**-500.000**	**0**
Totaal Investeringen	**443.300**	**0**	**1.140.000**	**140.000**
Waarvan gedekt door bijdrage uit kostendekkende heffing	***0***	***0***	***-500.000***	***0***

7.3 Investeringsambities

Het reguliere investeringsplan is in omvang begrenst tot een jaarlijks gemiddeld kapitaallastenniveau van circa € 4,6 miljoen. De kapitaallasten van oude investeringen en van de in het investeringsplan 2022-2025 opgenomen investeringen worden binnen dit kapitaallastenniveau, welke is opgenomen in de (meerjaren)begroting, gedekt.

Daarnaast is er ook een aantal investeringsambities. Hiervan zijn er inmiddels een aantal in uitvoering, of reeds afgerond: zoals Centrumvisie Noordwijkerhout, de inrichting van het Kloosterplein. Andere investeringsambities staan nog in de planning: revitalisering van de Kerkstraat, revitalisering Hoofdstraat, gebiedsuitkering KW-Boulevard, Parkeerdruk Noordwijk aan Zee, aansluiting Beeklaan - N206, waarvoor in het reguliere plan –en daarmee in de exploitatiebegroting– geen ruimte kan worden gevonden. In de dekking van de lasten van die investeringen moet op een andere manier worden voorzien. Om die reden zijn deze objecten niet opgenomen in het reguliere investeringsplan 2022-2025.

Over deze voornemens wordt de gemeenteraad in de volgende korte beschouwing geïnformeerd. Uitdrukkelijk wordt hierbij gemeld, dat vaststelling van de begroting 2021 niet van invloed is op het traject van besluitvorming van de onderstaande voornemens. Deze plannen, inclusief de financierings-/dekkingsvoorstellen daarbij, worden allemaal afzonderlijk aan de gemeenteraad voorgelegd.

Financiering van deze ontwikkelingen

De huidige in de begroting opgenomen investeringsambities kunnen de komende jaren vanuit de reserve nieuwe investeringen gedekt worden. Deze reserve is gevormd in 2017 vanuit verschillende reserves en tot en met 2021 werd deze nog gevoed met een storting van € 559.000,- vanuit de reserve grondbedrijf. De huidige stand van de Nuon-reserve bedraagt € 29,9 miljoen.

De ruimte in de Nuon reserve wordt in 2022 naar beneden bijgesteld doordat de Provincie, onze toezichthouder, van mening is dat aan structurele reservemutaties die verband houden met investeringen voorwaarden zijn verbonden:
Eén van de voorwaarden is dat het volledige bedrag van de boekwaarde in de reserve aanwezig dient te zijn. Wanneer dit niet het geval is zal de onttrekking slechts naar rato als structureel worden aangemerkt. Structureel sparen in de reserve om toe te groeien naar het benodigde niveau voldoet dus niet aan deze voorwaarde. Dit heeft tot gevolg dat de totale investeringsbedragen van SJC, Duinwetering en Zwembad Binnenzee gereserveerd moeten zijn in de reserves die gevormd zijn voor de dekking van de kapitaallasten van deze investeringen. De enige mogelijkheid om deze reserves op het noodzakelijke niveau te krijgen is om de Nuon reserve en de reserve nieuwe investeringen hiervoor aan te wenden. De totale reservering uit de Nuon reserve komt daarmee uit op: € 13.2 miljoen. Onze huidige werkwijze, waarbij we jaarlijks een oplopend bedrag terugstorten in reserves, blijft gehandhaafd. in plaats van storting in de kapitaallastenreserves zullen deze bedragen nu worden toegevoegd aan de NUON reserve, waarmee de reservering van € 13,2 miljoen op termijn weer wordt gecompenseerd. Bij de commissie BBV is het vraagstuk over de door ons gebruikte methode neergelegd. Vooralsnog is hierop geen antwoord ontvangen. De kans dat de commissie BBV af zal wijken van de door haar opgestelde regels lijkt overigens klein

De totale investeringsbehoefte vanuit de begroting 2021 bedraagt circa € 15,9 miljoen waardoor een beschikbaar budget resteert van € 0,7 miljoen.

Gedurende 2021 zijn er nieuwe ambities ontstaan, zoals het upgraden van het Vuurtorenplein, herbouw van De Schelft en verbetering toegankelijkheid strandafritten.
De totale investeringsambities overstijgen hiermee met € 16,6 miljoen de ruimte die beschikbaar is in de Nuon-reserve.
Andere reserves zijn op dit moment niet voorhanden, waardoor dekking van deze investeringsambities alleen dan mogelijk is als er structurele ruimte gevonden wordt in de meerjarenbegroting. Of er zal een afweging gemaakt moeten worden welke investeringsambities uit deze reserve gefinancierd moeten worden.

Ambities vs Nuon Reserve		
Stand Nuon reserve	**€**	**29.900.000**
Verplicht		
Aanpassing BBV Kapitaallasten	€	13.239.578
Stand Nuon reserve	**€**	**16.660.422**
Ambities begroting 2021		
Hoofdstraat: herinrichting	€	725.000
Parkeerdruk Noordwijk aan zee	€	5.740.000
Aansluiting Beeklaan op N206	€	7.000.000
Huisvesting Raad	€	1.361.000
Gebiedsuitwerking KW-boulevard	€	1.145.000
Subtotaal	*€*	*15.971.000*
Stand Nuon reserve	**€**	**689.422**
Overig ambities		
Upgraden Vuurtorenplein	€	4.600.000
Duurzaamheid		pm
Dienstverlening		pm
De Schelft		pm
Subtotaal	*€*	*4.600.000*
Stand Nuon reserve	**€**	**-3.910.578**

Uit deze investeringen vloeien ook weer beheerskosten voort, die in de lopende exploitatiebegrotingen van de jaren daarna worden opgenomen. Ook daarvoor is dekking nodig. En na verloop van jaren zal het noodzakelijk blijken om groot onderhoud, dan wel vervanging van deze kapitaalwerken te begroten. Om in die middelen te kunnen voorzien wordt in de loop van de komende jaren een financieel totaalplan opgezet.

De plannen welke reeds als ambitie zijn opgenomen vanuit de meerjarenbegroting 2021-2024 zijn:

1. Economie

Bedragen in €	Werkelijk	Begroot			
Investeringsplannen Economie	**t/m 2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Gebiedsuitbreiding KW- Boulevard (raad 14 juni 2018)	130.000	1.145.000			
Hoofdstraat: herinrichting		725.000			
Centrumvisie Noordwijkerhout	325.000	425.000			

Op het gebied van economie staan we voor de ontwikkeling en uitvoering van een aantal belangrijke projecten als:

De gebiedsuitwerking aan de Koning Wilhelmina Boulevard (Totaal € 1.475.000,- waarvan € 130.000,- t/m 2021 en € 1.145.000,- in 2022)
Er wordt gewerkt aan plannen voor de gebiedsuitwerking. Hiervoor is nog € 1.145.000,- voor gereserveerd.

De revitalisering van de Hoofdstraat (€ 725.000,-)
Verdere herinrichting en UVOR-proof maken van de Hoofdstraat zal nog eens een financiële impuls van naar schatting € 725.000,- vergen.

Centrumvisie Noordwijkerhout (Totaal € 750.000,- waarvan € 325.000,- t/m 2021 uit algemene reserve en € 425.000,- in 2021/2022)
We geven verdere invulling aan de Centrumvisie Noordwijkerhout 2016-2025. Hiertoe actualiseren we ons uitvoeringsplan. We verbeteren de structuur tot een compacter centrum, de verblijfskwaliteit en de samenwerking tussen eigenaren vastgoed, ondernemers en gemeente om winkelleegstand aan te pakken. De kosten worden ruwweg ingeschat op € 750.000,-, waarvan in 2020 € 325.000,- aangevraagd is ten laste van de algemene reserve. Deze uitgaven gaan op in nieuwe Retail- en horecavisie.

2. Revitalisering

Bedragen in €	Werkelijk	Begroot			
Revatiliseringplannen	**t/m 2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Aansluiting Beeklaan - N206		7.000.000			

Aansluiting Beeklaan – N206
In het kader van het Regionaal Investeringsfonds is hiervoor een bijdrage gereserveerd. Bestuurlijke besluitvorming met betrekking tot dit project heeft nog niet plaatsgevonden. Zodra een en ander concretere vormen aanneemt zal financiële inpassing dus nog moeten plaatsvinden. Rekening dient te worden gehouden met een netto investeringsbedrag van € 7 miljoen (zeer grove indicatie). In 2021 en 2022 zal de nodige afstemming plaatsvinden met alle benodigde stakeholders en eventuele benodigde nadere onderzoeken.

3. Overige investeringen

Bedragen in €	Werkelijk	Begroot			
Investeringsplannen overige	**t/m 2020**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Parkeerdruk Noordwijk aan Zee	250.000	5.740.000			
Duurzaamheidsprojecten		pm.			
Huisvesting bestuur en apparaat	2.732.000	1.361.000			

Parkeerdruk Noordwijk aan Zee
Om de parkeerproblematiek aan te kunnen pakken is een investeringsruimte van circa € 6 miljoen gereserveerd.

Duurzaamheidprojecten
De investering van de parkeerdruk betreft de investering voor een extra (verdiepte) parkeerlaag op het Wantveld. Tijdelijk zal er extra capaciteit van parkeerplaatsen zijn gedurende de bouwperiode van verschillende projecten in Noordwijk aan zee.

Het upgraden van het Vuurtorenplein bestaat uit een parkeergarage en de inrichting van de openbare ruimte. Op dit moment wordt gedacht aan een Duinpark maar dit zal uiteindelijk verder uitgewerkt worden middels een participatietraject met de omgeving

De verduurzaming van het gemeentelijk gebouwenbezit heeft financiële impulsen nodig. De gemeente is enerzijds wettelijk gehouden om een aantal maatregelen te treffen en anderzijds is een aantal ingrepen noodzakelijk om aan de doelstelling te kunnen voldoen om in 2030 (in elk geval als gemeentelijke instelling) energieneutraal te zijn. Hiervoor wordt een Uitvoeringsprogramma voor verduurzaming gemeentelijke gebouwen op gesteld.

Maatregelen die hierin passen zijn die voor het plaatsen van installaties voor duurzame warmte- en energieopwekking. Wij zetten in op een echt energieneutraal gemeentelijk apparaat, om invulling te geven aan de koers. Ondertekening van het Klimaatakkoord én het streven om publieke middelen op een juiste manier te besteden door te besparen op energiekosten (en op langere termijn juist te gaan verdienen aan energie) behoort tot de accenten van de coalitiekoers.

Een belangrijk duurzaamheidsaccent is het creëren en faciliteren van duurzame opwekking van energie, nog los van de noodzaak voor verduurzaming van het gemeentelijk apparaat. Hiervoor is het nodig dat het huidig beleid met betrekking tot ruimtelijke ordening wordt opengebroken, zodat ook duurzame energieopwekking een plaats kan vinden. We stimuleren duurzame initiatieven met diverse subsidies en drie fondsen.

Op dit moment is inpassing van een zonneveld of windmolenpark (gewenst of niet) überhaupt niet mogelijk, maar is wel noodzaak om richting energieneutraal te kunnen gaan. Een vertaling in een investeringsbudget is op dit moment nog niet te geven.

Huisvesting bestuur en apparaat Noordwijk
De verbouwing van de gemeentehuizen is af. Er is circa € 1,36 miljoen gereserveerd voor overige huisvestingsvraagstukken (zoals huisvesting van de raadzaal).

7.4 Nieuw beleid en overige mutaties

In onderstaand overzicht zijn de nieuwe beleidsvoorstellen die door de organisatie zijn opgegeven vermeld.
Deze zijn opgenomen in de cijfers in deze perspectiefnota, waarbij deels dekking wordt gevonden door onttrekking van deze bedragen aan de algemene reserve. Dit betreft de incidentele uitgaven (aangegeven met I in de tabel).

Nieuw beleid per programma	2022	2023	2024	2025	
Programma 1 Bestuur en Dienstverlening					
Beheer en onderhoud openbare toiletvoorziening Hoofdstraat 129	15.000	15.000	15.000	15.000	S
Programma 2 Veiligheid					
Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid Noordwijk 2021-2024	30.000	30.000	30.000	30.000	S
Vrijwilligersvergoeding NRB	18.000	18.000	18.000	18.000	S
Programma 4 Economie					
Bureninitiatieven in de wijk	5.000	5.000	5.000	5.000	S
Retail- en horecavisie	328.900	356.400			I
Uitvoering regeling jubileasubsidie	2.500	2.500	2.500	2.500	S
Uitvoering van de kuuroordstatus	400.000	200.000	150.000		I
Programma 6 Sport en Cultuur					
Uitvoering Cultuurbeleid	200.000	200.000	200.000	200.000	S
Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid					
Praktijkondersteuner jeugd	100.000	100.000			I
Eenzaamheidsbestrijding	70.000				I
Contourennota 2020 Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD)	140.237				I
Totale kosten nieuw beleid	**1.309.637**	**926.900**	**420.500**	**270.500**	
Totale dekking nieuw beleid (incidenteel t.l.v. reserves)	**-1.039.137**	**-656.400**	**-150.000**	**0**	
Totale kosten nieuw beleid ten laste van begrotingsresultaat	**270.500**	**270.500**	**270.500**	**270.500**	

Toelichting op nieuw beleid per programma

Nieuw beleid per programma	2022	2023	2024	2025	
Programma 1 Bestuur en Dienstverlening					
Beheer en onderhoud openbare toiletvoorziening Hoofdstraat 129	15.000	15.000	15.000	15.000	S

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- Dit zijn structurele onderhoudslasten voor een openbare toiletvoorziening aan de Hoofdstraat 129.

Nieuw beleid per programma	2022	2023	2024	2025	
Programma 2 Veiligheid					
Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid Noordwijk 2021-2024	30.000	30.000	30.000	30.000	S
Vrijwilligersvergoeding NRB	18.000	18.000	18.000	18.000	S

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- Met het eind 2020 vastgestelde Integrale Veiligheidsplan Noordwijk 2021-2024 (IVP) heeft de gemeenteraad de strategische koers bepaald op het gebied van integrale veiligheid. Het IVP benoemt vier prioritaire veiligheidsthema's, hooflijnen van de aanpak en doelen. Met het vaststellen van het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid Noordwijk 2021-2024 (UPIV) wordt de in het IVP vastgestelde aanpak verder geconcretiseerd. Uit het Uitvoeringsplan (UPIV) komt naar voren dat de kosten voor intensivering van de aanpak structureel een bedrag van € 30.000,- per jaar zijn.
- Sinds 2018 betaalt de Noordwijkse Reddingsbrigade (NRB) aan haar strandwachten een vrijwilligersvergoeding. Inmiddels is deze vergoeding structureel geworden en dient er in de begroting rekening te worden gehouden met jaarlijks circa € 18.000,- vrijwilligersvergoeding.

Nieuw beleid per programma	2022	2023	2024	2025	
Programma 4 Economie					
Bureninitiatieven in de wijk	5.000	5.000	5.000	5.000	S
Retail- en horecavisie	328.900	356.400			I
Uitvoering regeling jubileasubsidie	2.500	2.500	2.500	2.500	S
Uitvoering van de kuuroordstatus	400.000	200.000	150.000		I

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- Voor nieuw beleid inzake bureninitiatieven in de wijk is er structureel € 5.000,- beschikbaar gesteld.
- Voor de retail- en horecavisie wordt er € 328.900,- in 2022 en € 356.400,- in 2023 beschikbaar gesteld voor uitvoering van de programma's.
- Per 1 januari 2021 is de nieuwe regeling jubilea subsidie vastgesteld. Hiervoor is er structureel € 2.500,- beschikbaar gesteld.
- Voor de uitvoering van de kuuroordstatus is er € 400.000,- in 2022, € 200.000,- in 2023 en € 150.000,- in 2024 beschikbaar gesteld.

Nieuw beleid per programma	2022	2023	2024	2025	
Programma 6 Sport en Cultuur					
Uitvoering Cultuurbeleid	200.000	200.000	200.000	200.000	S

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- Voor de uitvoering van de nieuwe nota Cultuurbeleid is een bedrag van structureel € 200.000,- meegenomen. Dit heeft met name tot doel om de wijze van subsidiëring over de gehele gemeente op gelijke wijze toe te kunnen passen.

Nieuw beleid per programma	2022	2023	2024	2025	
Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid					
Praktijkondersteuner jeugd	100.000	100.000			I
Eenzaamheidsbestrijding	70.000				I
Contourennota 2020 Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD)	140.237				I

De belangrijkste aanpassingen in dit programma betreffen:

- Er loopt een pilot voor praktijkondersteuners bij huisartsen voor het ondersteunen bij vraagstukken van jeugdhulp. De bedoeling is dat dit leidt tot lagere duurdere zorgvormen. Hiertoe is voor twee jaar ten laste van de reserve Sociaal Domein € 100.000,- beschikbaar gesteld. In de daaropvolgende jaren zou dit dan binnen het bestaande budget moeten passen.
- Voor de jaren 2020 en 2021 was extra budget ter beschikking gesteld voor eenzaamheidsbestrijding. Het bijbehorende actieprogramma Mensen hebben mensen nodig, loopt eind 2021 af en wordt geëvalueerd. Voor 2022 wordt hiervoor ten laste van de reserve sociaal domein € 70.000,- beschikbaar gesteld. Het volgende college kan dan beslissen over een structureel budget.
- In 2020 is de Contourennota 2020 Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) Bollenstreek besproken met de gemeenteraad. Eén van de drie thema's die de ISD in samenwerking met de gemeenten vervolgens heeft uitgewerkt is de (WMO) transformatie van maatwerk naar algemeen. In het kader daarvan wordt in november 2021 aan uw raad voorgesteld om een pilot te starten met de algemene voorziening was- en strijkservice en hier budget voor beschikbaar te stellen. Hiervoor wordt voor 2022 een bedrag van € 140.237,- ten laste van de reserve Sociaal Domein beschikbaar gesteld. Het volgende college kan dan beslissen over een structureel budget.

7.5 Meicirculaire gemeentefonds

Op basis van de meicirculaire en met gebruik van de rekentools van het Ministerie van BZK zijn de inkomsten uit het gemeentefonds voor de komende vier jaar berekend.
Als gevolg van de verwachte afnemende overheidsbestedingen daalt ook de omvang van het gemeentefonds. Dit vertaalt zich in een lagere algemene uitkering. Een tweede factor betreft het meewegen van de WOZ-waarden voor het berekenen van de algemene uitkering. Ook dit zorgt voor een verlaging van de uitkering voor Noordwijk. Daarnaast zijn er nieuwe budgetten aan het gemeentefonds toegevoegd waarvoor wij dan ook de uitgaven moeten reserveren. De belangrijkste hiervan zijn de middelen die bestemd zijn voor de invoering van de Wet Open Overheid. Voor de komende vier jaar is hiervoor gemiddeld € 150.000,- voor gereserveerd.

Een tweetal onderwerpen die nog niet in de circulaire financieel zijn verwerkt zijn de herverdeling van het gemeentefonds en de structurele aanvullende middelen voor Jeugdhulp. Eerde in deze nota is aan deze onderwerpen al aandacht besteed. Voor 2022 heeft het rijk inmiddels € 1,314 miljard hiervoor toegezegd. Een verdeling hiervan en eventuele bestedingsvoorwaarden zijn op dit moment nog niet bekend. Over de structurele extra middelen zal een nieuw kabinet een beslissing moeten nemen.

Begrotingsjaar	Meerj 2022	Meerj 2023	Meerj 2024	Meerj 2025
Raming in begroting 2021	**-59.077.359**	**-59.308.004**	**-60.434.183**	**-61.484.183**
Raming op basis van de Meicirculaire	59.140.209	59.201.287	60.286.887	61.887.226
Verschil	62.850	-106.717	-147.296	403.043
Te reserveren budgetten:	-179.522	-181.426	-188.252	-196.838
Totaal effect meicirculaire2021	**-116.672**	**-288.143**	**-335.548**	**206.205**

8. Toekomstige ontwikkelingen die nog niet financieel zijn vertaald

Er zijn de komende jaren wel wat ontwikkelingen waar we (mogelijk) financieel rekening mee moeten houden. Dit zijn onder andere:

- Nieuw beheerplan groenonderhoud
- Gemeentelijke kosten duurzaamheid
- Sportnota
- Visie duin- en bollenstreek
- Regionale strategie mobiliteit
- Maatregelen in het kader van Noordelijke ontsluiting Greenport
- Doortrekken R-Net (m.n. provincie maar wij wellicht ook).
- I-visie (dekking uit de ICT-instandhoudingsreserve)

Omdat deze ontwikkelingen nog niet uitgewerkt zijn is een financiële inschatting lastig te maken. Uitwerking van deze ontwikkelingen zullen aan de raad worden voorgelegd en de raad zal zo nodig keuzes moeten maken in het financiële speelveld van de gemeente Noordwijk om bovenstaande ontwikkelingen doorgang te laten gaan.

gemeente
Noordwijk

Voorstraat 42
2201 HW Noordwijk
T. 071 - 36 60 600
gemeente@noordwijk.nl
www.noordwijk.nl